

21.2.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laiksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntoa on pyydetty 21.2.2022 mennessä.

Kainuun soten ympäristöterveydenhuolto on tutustunut hallituksen esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hyvää esityksessä on se, ettei se sisällä velvoitetta yhtiöittämiseen ja järjestämisvastuu säilyy kunnalla. Tällöin toiminta alueilla, joilla ei ole edellytyksiä markkinaehtoiselle yksityiselle toiminnalle, toiminta voi jatkua nykyisen kaltaisena.

Esityksessä eläinlääkintähuollon järjestämisen osalta palvelut jaetaan järjestämisvastuuseen kuuluviin palveluihin (9 §) ja muihin kuin järjestämisvastuuseen kuuluviin palveluihin (17 §).

Kunta perii esityksen mukaan maksut järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista (15 §) niin, että niillä katetaan palvelusta aiheutuvia kuluja.

Muista kuin järjestämisvastuuseen kuuluvista eläinlääkäripalveluista kunnan tulee määritellä asiakkaalta perittävä maksu siten, että kilpailutilanteessa markkinoilla järjestettyjen palvelujen hinnoittelu olisi kuntalaissa tarkoitetulla tavalla markkinaperusteista.

Tämä palvelujen jaottelu selkeyttää järjestämisvastuuta, mutta se herättää kysymyksiä tulkinnan osalta. Toisaalta harvaan asutuilla alueilla, joilla ei ole tarjolla yksityisiä palveluja, tällä hetkellä kunnan tarjoama eläinlääkäripalvelu ylittää monelta osin järjestämisvastuun piirissä olevan palvelutason. Edellä esitetyn vuoksi seuraavia seikkoja tulee lain valmistelussa ottaa huomioon:

- lakiesityksen mukaan järjestämisvastuuseen (9 §) kuuluu ainoastaan palveluita, jotka voidaan suorittaa ilman avustajaa. Kunnat saattavat säästöpainneissa ryhtyä harkitsemaan avustajista luopumista. Avustajasta kuitenkin on merkittävää hyötyä myös perustason palveluita tarjoavalla kunnaneläinlääkärin vastaanotolla. Avustaja esimerkiksi vapauttaa eläinlääkärin puhelimeen vastaamisesta, joten eläinlääkärille jää enemmän aikaa varsinaiseen potilastyöhön. Kiireisimmillä kunnaneläinlääkärin vastaanotoilla puhelin sitoo yhden henkilön työpanoksen jopa tunneiksi päivässä. Avustaja on myös vetovoimatekijä kunnaneläinlääkäreitä ja sijaisia rekrytoidessa.
- Asiakkaalle (lemmikin omistajalle) aiheutuvat kustannukset tulevat nousemaan merkittävästi. Esimerkiksi päivystysaikaan tehtävä keisarileikkaus. Aiheutuuko eläinsuojelullisia ongelmia kun leikkauksia ei ole taloudellisesta syistä mahdollisuutta tehdä?
- Näillä alueilla, joissa virka-aikaan on tarjolla yksityisiä palveluita, päiväaikaan kunnissa ei tarvitsisi olla perustason ylittäviä palveluita. Kuitenkin, jos päivystysaikaan yksityisiä palveluita ei ole saatavilla kohtuullisella etäisyydellä, perustason ylittävät palvelut on järjestettävä kuntapäivystyksessä. Miten eläinlääkäreiden rutiini palveluiden tuottamiseen säilyy, jos niitä voi suorittaa vain harvakseltaan päivystyksessä?
- Toimenpiteiden rajaaminen ja perustason ylittävien palveluiden hintojen nousu kunnissa voivat tehdä kunnista vähemmän puoleensavetäviä työpaikkoja eläinlääkäreille. Jo nykyisellään kunnissa on vaikeuksia täyttää virkoja.
- 9 § ja 17 § Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset vain elintarviketuotantoa varten pidettävistä eläimistä. Peritäänkö esimerkiksi tammapraktiikasta maksu myös kunnalle? Entä jos yksityiset eivät tarjoa tammapraktiikkapalveluita alueella?

Esitykseen sisältyy subventiomahdollisuus (14 §). Subventiomahdollisuuden säilyttäminen on kannatettava asia, koska se yhdenvertaistaa asiakkaiden kohtelua varsinkin harvaan asutuilla ja pitkien matkojen alueilla.

Perusteluiden mukaan (15 §) klinikkamaksut poikkeavat nykyisestä siinä, että ne ovat pakollisia ja niin, että maksua ei kierrätetä eläinlääkärin kautta. Tämä yhtenäistää käytäntöä valtakunnallisesti.

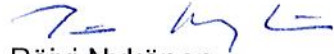
Eriyttämisestä järjestäjälle aiheutuva hallinnollinen taakka kasvaa nykyisestä merkittävästi.

22 § valtion on korvattava kaikki kustannukset (palkan ja matkakulujen lisäksi toimisto, sairauskulut, tietotekniikka, puhelin, liittyvät, yms.).

Lakiin tulee sisällyttää riittävä siirtymäaika.

Lisätietoja asiasta antavat ympäristöterveysjohtaja Päivi Nykänen,
puh. 044 710 0830 ja hygieenikkoeläinlääkäri Eero Schroderus,
puh. 044 705 6148 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Ympäristöterveydenhuolto

Päivi Nykänen
ympäristöterveysjohtaja